



YTTRANDE
2024-10-24
Fi 2024/01410

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Översyn av buffertfonderna, Fi2024/01410

Svenska Kommunal Pensionärernas Förbund (SKPF) och SPF Seniorerna önskar yttra sig över förslagen i rubricerad promemoria och lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Vi är tveksamma till förslagen i promemorian då en omstrukturering av AP-fonderna skulle innebära risker för avkastningen. Vi menar att förvaltningen av buffertfonderna ska organiseras och struktureras så att pensionsspararnas pengar ges största möjliga avkastning samtidigt som AP-fondernas självständighet också ska väga tungt i sammanhanget. Vi föreslår att riksdagen ska utse AP-fondernas styrelser. Avslutningsvis anser vi att en analys kring en omstrukturering av AP-fonderna bör beakta hur en sådan skulle kunna påverka en eventuell utformning av framtida utdelningar av överskottet i AP-fonderna.

Synpunkter

Utredningar av AP-fonderna har genomförts tidigare, bland annat år 2012: "Buffertkapitalförvaltningen: AP-fonderna i pensionssystemet – effektivare förvaltning av pensionsreserven" (SOU 2012:53) där utredningen presenterade ett förslag om tre fonder och en ny organisation och år 2015: "Nya regler för AP-fonderna" (DS 2015:34). Utredningarna har inte lett till några förändringar förutom bidragit till ändringar i frågan om placerings- och hållbarhetsregler.

Aktuell utredning har haft till uppgift att lämna förslag på åtgärder för att modernisera och effektivisera den samlade förvaltningen av Första-Fjärde och Sjätte AP-fondernas fondkapital.

AF-fondernas oberoende och självständighet av stor vikt

AP-fonderna spelar en stor roll i inkomstpensionssystemet och är viktiga för trovärdigheten för det allmänna pensionssystemet. Vi anser att förvaltningen av buffertfonderna ska organiseras och struktureras på ett sådant sätt så att pensionsspararnas pengar ges största

möjliga avkastning, men det är av lika stor vikt att beakta AP-fondernas självständighet och oberoende vid beslut om organisationsstruktur, styrning och förvaltning av fonderna. Färre antal AP-fonder innebär exempelvis att inflytandet över pensionspararnas pengar koncentreras till ett mindre antal styrelser och därmed till färre antal personer. Samtidigt är ett av utredningens förslag att minska antalet ledamöter i AP-fondernas styrelser.

Dagspolitiska krav ska inte styra AP-fonderna då det kan innebära en försvagad avkastning på pensionskapitalet. Vi föreslår därför att riksdagen ska utse AP-fondernas styrelser för att stärka AP-fondernas, och pensionssystemets, självständighet från regeringen och därmed minska regeringens styrningsmöjligheter över AP-fonderna.

Stöder lagstadgade kompetenskrav för styrelseledamöter

Ledamöterna i AP-fondernas styrelser bör ha kompetens inom ramen för styrelsens uppgifter för att lämna bidrag till styrelsens samlade kompetens, därav stöder vi förslaget om en precisering av det lagstadgade kompetenskravet för styrelseledamöter.

Stora risker med en omstrukturering av AP-fonderna

AP-fonderna är redan idag kostnadseffektiva var för sig och har en låg kostnad jämfört med jämförbara internationella pensionsfonder. Vi har dock inga invändningar mot en modell med färre fonder än idag under förutsättning att detta främjar AP-fondernas syfte att på bästa sätt förvalta pensionskapitalet så att det blir till största möjliga nytta för inkomstpensionssystemet. I tillägg menar vi också att en omstrukturering inte bör medföra stora kostnader. Omstrukturering av AP-fonderna innebär stora risker och bör dock inte göras i en handvändning utan utifrån noggranna kalkyler samt beräknade nettoeffekter av förändringarna AP-fondsyttemet.

Kostnaden för omstrukturering av buffertfonderna belastar fonderna, så även förlorad avkastning med anledning av eventuell konsolidering. I nuläget utreds hur överskott i inkomstpensionssystemet eventuellt kan delas ut för att höja pensionerna. Det framgår inte i aktuell promemoria hur eventuella beslut om omstrukturering av AP-fonderna kan påverka en eventuell utformning av framtida utdelningar av överskottet, varken på kort eller lång sikt.



Liza di Paolo Sandberg
Förbundsordförande
Svenska KommunalPensionärernas Förbund



Eva Eriksson
Förbundsordförande
SPF Seniorerna